

KİŞİSEL SİYASAL HEDEFLER, DİJİTAL OKURYAZARLIK VE SOSYAL MEDYADA SİYASAL KATILIMIN GENÇ SEÇMENLERİN SİYASAL RIZASINI YORDAMASI

Fatih CEYLAN¹

Araştırma Makalesi

Başvuru Tarihi: 20.10.2025

Kabul Tarihi: 24.01.2026

ÖZ

Çağdaş demokrasilerde siyasal iktidarı belirleyen en önemli faktör, seçmenin özgür iradesiyle gerçekleştirdiği oy verme işlemidir. Bu açıdan seçmenin siyasal rızasının anlaşılması, demokrasilerde iktidar hedefleyen parti veya adaylar için kritik öneme sahiptir. Bu bağlamda ele alınan çalışmanın amacı, kişisel siyasal hedefler, dijital okuryazarlık ve sosyal medyada siyasal katılım örüntülerinin genç seçmenlerin siyasal rızasını yordama durumunu ortaya koymaktır. İlişkisel tarama modeliyle yapılan çalışmanın verileri, SPSS paket programı ile frekans, güvenilirlik, korelasyon ve regresyon analizlerine tabi tutulmuştur. Analizler sonucu, bu örüntülerin gençlerin siyasal rızasını önemli oranda yordadığı görülmüştür. Bu sonuç, genç seçmenlerin siyasal rızasının üretiminde kişisel siyasal hedefler, dijital okuryazarlık ve sosyal medyada siyasal katılım örüntülerinin belirleyici bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bu şekilde gerçekleştirilen çalışmanın, gelecekte benzer konularda çalışma yapacak olan araştırmacılara ve kurumlara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Seçimler, Seçmen, Oy verme, Siyasal rıza.

PERSONAL POLITICAL GOALS, DIGITAL LITERACY, AND POLITICAL PARTICIPATION ON SOCIAL MEDIA AS PREDICTORS OF YOUNG VOTERS' POLITICAL CONSENT

ABSTRACT

In contemporary democracies, the most important factor determining political power is the voting process carried out by voters with their free will. From this perspective, understanding the political consent of voters is of critical importance for parties or candidates seeking power in democracies. In this context, the aim of this study is to reveal how personal political goals, digital literacy and political participation patterns in social media predict the political consent of young voters. The data of the study, which was conducted with the relational survey model, were subjected to frequency, reliability, correlation and regression analyses with the SPSS package program. As a result of the analyses, it was found that these patterns significantly predicted the political consent of young people. This result reveals that personal political goals, digital literacy, and patterns of political participation on social media play a decisive role in shaping young voters' political consent. It is thought that this study will contribute to researchers and institutions that will conduct studies on similar issues in the future.

Keywords: Democracy, Elections, Voters, Voting, Political consent.

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Niksar Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü, fatcey25@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7494-5635

GİRİŞ

Siyasal yönetim, şüphesiz ki ilk toplumsal formlardan beri insanoğlunu en çok meşgul eden konulardan biri olmuştur. Çünkü siyasal yönetim, hem yönetenleri hem de yönetilenleri, başka bir ifadeyle bir toplumu oluşturan tüm bireyleri her zaman yakından ilgilendiren bir konu durumundadır. Tarihsel süreçte toplumlar devlet yönetiminde ilk zamanlar teokrasi, oligarşi ve monarşi gibi farklı siyasal yönetim şekilleri kullanmışlardır. Fakat daha sonra hemen her alanda kaydedilen gelişmelerin bireye verilen önemi artırmasıyla birlikte “demokrasi” günümüzde en yaygın kullanılan bir siyasal yönetim şekli olmuştur (Ceylan & İspir, 2023, s. 2).

Halk egemenliğine dayanan demokratik yöntem, 18. yüzyılda Schumpeter tarafından “halkın kendi iradesini gerçekleştirmek için, toplanacak kişileri seçme yoluyla, sonuçlar üzerinde son sözü söyleyerek ortak iyiliği sağlayan politik kararlara varması bakımından gerekli organizasyon tekniği” (Schumpeter, 2014, s. 321) olarak tanımlanmaktadır. Halk egemenliğini eşitlik ilkesiyle dizayn etmeyi amaçlayan demokratik yöntem, temsili olarak her vatandaşa ülke yönetiminin belirlemede eşit oy hakkı verir. Dolayısıyla temsili demokraside egemenlik anlayışı seçimlerin önemini artırmış (Gül vd., 2014) ve seçimleri demokratik toplumlarda siyasal yapıyı büyük oranda belirleyen bir unsur haline getirmiştir (Urbinati, 2006). Bu durum, çağdaş demokrat toplumlarda seçmen davranışlarının anlaşılmasını ve analiz edilmesini çok önemli bir konu haline getirmiştir (Ceylan & İspir, 2020). Zira “siyasal iktidarın elde edilmesi noktasında serbest seçimler siyasal katılımın vazgeçilmez ögesi haline gelirken, bu durum, yönetilenlerin desteğini kazanmayı gerekli kılmıştır. Seçimlere birden çok partinin katılması ve beraberinde politik rekabetin artması dolayısıyla, partilerin kamuoyunu etkileyebilmeleri ve seçmen kitlesini ikna edebilmeleri çok büyük önem kazanmıştır” (Taşçıoğlu, 2009, s. 271). Demokratik seçimlerde seçmenler oy kullanma eylemini hiçbir baskı veya zor altında kalmadan, gizlilik usulüyle, kendi siyasal rızası doğrultusunda gerçekleştirir. Bu açıdan günümüz demokratik toplumlarında iktidarı ele alma ve elde tutma noktalarında “siyasal rıza” kavramı büyük önem kazanmış ve “seçimler, ilk ve her şeyden önce, yönetime gösterilen rızayı (consensus) ifade eder” (Sarıbay, 1998, s. 75) hale gelmiştir. Bu bağlamda seçmen

kararlarının ve davranışlarının siyasal rıza bağlamında ele alınarak incelenmesi, seçmenin siyasal rızasının anlaşılması noktasında oldukça önemlidir.

1. Kuramsal Çerçeve

1.1. Siyasal Rıza

Rıza, ahlaki ve sosyal söylemde her zaman bir rol oynamasına rağmen bu rol Rönesans'tan bu yana, özellikle liberal demokratik toplumların gelişimiyle birlikte büyük oranda genişlemiştir (Kleinig, 2009, s. 3). Başka bir ifadeyle teokrasilerde Tanrı'ya, mutlak monarşilerde ise krala dayandırılan siyasal iktidarın meşruiyet kaynağının, demokrasilerde halka indirgenmesiyle birlikte rızanın siyasal alandaki rolü de iyiden iyiye artmıştır. Özellikle neoliberalizmin yaygınlaşmasından sonra siyasal iktidarların halka karşı sorumlu olduğu temsili demokrasi, yönetim şekli olarak tüm dünyada hegemon hale gelirken, günümüz demokratik toplumlarında iktidar olma noktasında yönetilenlerin rızasının alınması artık neredeyse zorunlu bir olgu durumuna gelmiştir (Ceylan & İspir, 2023). Bu durum günümüz toplumlarında siyasal rızanın önemini üst noktalara taşıyan ana unsurlardan biri olmuştur.

Siyasal rızanın herkes tarafından kabul edilen tatmin edici bir tanımını yapmak mümkün değildir. Ancak Plamenatz'ın (1968) konuyla ilgili analizi kavramın anlaşılmasında önemli yer tutar. Analizin özü şu şekildedir: Bir eylem, bir karar veya seçime katılmayı içerdiğinde, doğrudan ya da dolaylı rıza göstermeyi gerektirir. Seçimin amacı kazanan kişilere yetki vermektir ve bir kişi ne yaptığını bilerek ve gönüllü olarak oy kullanırsa, bu insanlara yetki veren sürece katılmış olur (Jenkins, 1970, s. 60) ki bu durum, bir siyasal rıza göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Siyasal rıza aslında çok boyutlu bir kavram olmasına rağmen, esas olarak yöneten-yönetilen ilişkileri üzerine inşa edilen bir olgu olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü bir tarafta yönetenlerin iktidarlarını meşrulaştırmak, sağlama almak ve sürdürülebilir kılmak için yönetilenleri, yani halkı razı etmesi ve diğer tarafta yönetilenlerin de yönetenlere rıza göstermesi olgularının, siyasal rızanın özünü oluşturduğu söylenebilir. Bu bağlamda siyasal rızanın daha çok yönetilenlerin, yani halkın rızası ile ilgili bir kavram olduğu anlaşılmaktadır. Bu minvalden hareketle siyasal rıza kavramı, *yönetenlerin yönetilenlerin/halkın rızasını ve onayını alması ve*

yönetilenlerin ise yönetenlerden razı olması ve onlara rıza göstermesi (Ceylan & İspir, 2023, ss. 22-24) şeklinde tanımlanabilir.

İlgili literatür incelendiğinde, bugüne kadar siyasal rıza ile doğrudan ya da dolaylı olarak değerlendirilebilecek çok sayıda çalışma yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalar temel olarak teorik ve uygulama olmak üzere iki kategoriye ayrılır. Teorik çalışmaların geçmişinin Antik Çağ'a kadar uzandığı söylenebilir. Zira Antik Yunan'da Aristoteles'in bazı çalışmaları (Aristoteles, 1984; Aristoteles, 2013) siyasal rızayla ilgili olabilecek ilk çalışmalar olarak değerlendirilebilir. Daha sonra Roma'da Cicero'nun çalışmaları (Cicero, 1969; Cicero, 1971); Orta Çağ'da Machiavelli (1985), Bodin (1955) ve Hobbes'un (2016) çalışmaları; Modern Çağ'da Locke (1980), Montesquieu, (1989) ve Rousseau'nun (1997) çalışmaları ve Yakın Çağ'da ise Gramsci (2011) ve Althusser'in (2019) çalışmaları gibi çalışmalar siyasal rıza ile ilgili teorik çalışmalar kapsamında değerlendirilebilir. Siyasal rızayla ilgili teorik çalışmalarda genel olarak devletin ne olduğu, devleti yönetenlerin yetkilerinin neler olduğu ya da olması gerektiği, yöneticilerin yönetim işinde halka karşı sorumluluklarının neler olduğu ve ne kadar olması gerektiği ve yönetenlerin yönetme işini icra ederken yönetilenlerin rızasına ne kadar önem vermesi gerektiği gibi konuların ele alındığı görülmektedir.

Temsili demokrasinin yaygınlaşmasıyla birlikte siyasal rıza ile ilgili teorik çalışmaların da günümüze doğru geldikçe arttığı ve önceki düşünürlerin çalışmalarının çağdaş araştırmacılar tarafından daha detaylı ve farklı yönleriyle tekrar ele alınarak geliştirildiği görülmektedir (Almeida, 2012; Layman, 2016; Liotti & Canale, 2018; Ramelet, 2019; Varacalli, 2018; Vercellone, 2020). Benzer şekilde ilk kez Rus Marksistlerin öncülerinden biri olan Plekhanov, 1883-1885 yıllarında yazdığı yazılarda, Rusya'daki işçi sınıfının patronlara karşı sadece ekonomik alanda mücadeleyle yetinmeyip aynı zamanda siyasi alanda da mücadele vermeleri gerektiğini vurgulamak amacıyla kullandığı hegemonya kavramını (Anderson, 1988, s. 30), ondan sonra ele alarak iktidar ilişkilerinde, özellikle yönetilenlerin/halkın rızası bağlamında geliştiren² Antonio Gramsci'nin, rızanın siyasal alandaki rolüne en çok

²Gramsci dünyada elit bir azınlığın nasıl olup da büyük bir çoğunluğu zora başvurmadan yönettiği olgusunu araştırır ve bu durumu "hegemonya" kavramı üzerinden açıklar. Gramsci'ye göre hegemonya

önem veren düşünür olduğu genel kabul gören bir durumdur. Gramsci'nin hegemonya kavramı bağlamında siyasal rızaya en büyük önemi, yönetenlerin, yönetilenlerin rızasını alması ve her zaman canlı tutmasının, kendi iktidarlarının meşruluğu ve devamlılığı için vazgeçilmez bir olgu olduğu noktasında verdiği anlaşılmaktadır.

Temsili demokrasinin dünya genelinde yaygınlaşması şüphesiz ki siyasal rızayla ilgili sadece teorik çalışmaların değil, aynı zamanda uygulama çalışmalarının da artmasına yol açmıştır. Hatta son yıllarda kuramsal çalışmaların belli bir doyum noktasına erişmesiyle birlikte uygulama çalışmalarının daha revaçta olduğu söylenebilir. Yukarıda siyasal rızanın temel olarak yöneten-yönetilen ilişkileri bağlamında bir olgu olduğu söylenmişti. Burada siyasal rızayla ilgili uygulama çalışmalarının da temel olarak iki kategoride tasniflenebileceği söylenebilir. Bunlardan birincisi yönetenlerin, yönetilenlerin/halkın rızasını alma, oluşturma veya onları ikna etmeye yönelik yapılan siyasal uygulamaların incelenmesini içeren çalışmalardır. Örneğin; seçim kampanyaları, siyasal reklamlar, mitingler, afişler, billboardlar, siyasal bilgilendirme, söylemler, eylemler, partiler, adaylar, icraatlar, imaj oluşturma ve günümüzde yaygınlaşan sosyal medya içerikleriyle ilgili yapılan içerik analizleri ve anket/ölçek/görüşme gibi çalışmalar (Christiansen, 2017; Fernandes, 2013; Haenschen & Jennings, 2019; Keller & Klinger, 2019; Mazzoleni, 1991; Nadeau vd., 2008; Özcan & Günay, 2023; Richardson, 1998; Tanusondjaja vd., 2023) bunlardan bazılarıdır. Bu çalışmalar daha çok gözlenebilir/somut içeriklerden hareketle seçmenin siyasal rızasını etkileyen dışsal faktörlerin ele alındığı çalışmalardır.

Siyasal rızayla ilgili uygulama çalışmalarının ikinci kategorisini ise yönetilenlerin/halkın rızasının ne olduğunun anlaşılması ve rıza gösterme

iktidar, ideoloji ve kültür kavramlarıyla yakından ilgili olarak, elit bir azınlık grubun kendi dünya görüşü ile toplumun tamamını ekonomik, politik ve kültürel alanların hepsinde yönlendirmesi ve yönetmesi anlamına gelmektedir. Gramsci'de hegemonya her ne kadar da zorla donatılmış bir rıza olsa da yani hegemonyada olağanüstü durumlarda rıza tekrar oluşturuluncaya kadar mecbur kalınca zor gücü kullanılsa da kavramın ana unsurunu rıza oluşturur. Egemen sınıf iktidarını ya güç kullanarak ya insanların rızasını oluşturarak ya da ikisini bir arada kullanarak sağlar. Güç kullanmak ordu, polis, yargı ve hapisane gibi kurumları gerektirir. Ancak Gramsci'ye göre hiçbir iktidar, saf güç kullanarak uzun bir süre ayakta kalamaz. Bir iktidarın uzun süre ayakta kalabilmesi için yönetilenlerin, yani halkın rızasını alması gerekir ki bu da ancak "hegemonya" ile mümkün olur. Hegemonyanın sağlanması ise olağanüstü durumların dışında halkın rızası ile mümkün olur. Daha fazla bilgi için bakınız (Gramsci, 2011).

durumlarının incelenmesine yönelik yapılan çalışmalar oluşturmaktadır. Örneğin, seçmenlerin oy verme, parti tutma, destekleme ve siyasal faaliyetlere katılma kararlarında etkili olan gelenek, kültür, inanç ve algı gibi sosyo-psikolojik faktörlerin anlaşılması için yapılan kuramsal, anket, görüşme veya deneye dayalı çalışmalar (Balta vd., 2023; Cohen vd., 2023; Moore & O’Doherty, 2014; Parent & Shrum, 1985; Rich, 2015; Tilley & Hobolt, 2024) bunlardandır. Bu çalışmalar daha çok soyut içeriklerden hareketle seçmenin siyasal rızasını etkileyen içsel faktörlerin araştırıldığı çalışmalardır. Bu çalışma ikinci kategoriye, yani seçmenin siyasal rızasını etkileyen içsel faktörleri anlamaya yöneliktir.

Yapılan literatür taramaları çerçevesinde bildiğimiz kadarıyla, önceki bir çalışmamızda geliştirilen “Siyasal Rıza Ölçeği”nden (Ceylan vd., 2019) önce seçmenin siyasal rızasını ölçmeye yönelik geliştirilmiş bir ölçeğe rastlanmamıştır. Bu ölçekle daha önce yaptığımız başka bir çalışmada, seçmenin oy verme kararıyla siyasal rızası arasında; benimsenen farklı oy verme modelleriyle farklı yönlerde anlamlı ilişkiler olduğu sonucu elde edilmiştir. Yine aynı çalışmada seçmenin demografik özelliklerinin, siyasal rızasını farklılaştıran unsurlar olduğu görülmüştür (Ceylan & İspir, 2020). Siyasal rıza ölçeğinin kullanıldığı başka bir çalışmada üniversite gençliğinin bir takım sosyo-kültürel özellikleriyle siyasal rızası arasında farklı yönlerde anlamlı ilişkiler bulunmuş (Sesli & Arslanel, 2022); bir diğerinde ise seçmenlerin demografik özellikleri, oy verdikleri parti tercihleri ve politik okuryazarlık durumları ile siyasal rızası arasında farklı yönlerde anlamlı ilişkiler bulunmuştur (Elitok, 2023). Bu noktada açığa çıkarılması gereken önemli konu; seçmenin siyasal rızasına etki eden başka faktör ya da faktörlerin olup-olmadığı ve varsa bunların neler olduğudur. Bu bağlamda ele alınan bu çalışmada kişisel siyasal hedefler, dijital okuryazarlık ve sosyal medyada siyasal katılım saiklerinin genç seçmenlerin siyasal rızasını yordama durumu araştırılmaktadır.

1.2. Kişisel Siyasal Hedefler

Yapılan literatür taramaları çerçevesinde “kişisel siyasal hedefler” konusunda bugüne kadar ele alınmış bir kuramsal çalışmaya rastlanmamıştır. Buna karşın Akfırat ve Çok (2013) tarafından kaleme alınan “Gençlerin Siyasal ve Toplumsal Katılımı Ölçeğinin Geliştirilmesi” isimli çalışmanın içinde yer alan 16 alt ölçekten biri olarak,

tek faktörlü ve 5 madden oluşan bir “Kişisel Siyasal Hedefler Ölçeği”nin geliştirilmiş olduğu görülmüştür. Bu ölçeğin maddeleri incelendiğinde, içeriğin siyasal rızayla ilgili olduğu ve bu çalışmada kullanmaya uygun olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca özgünlük açısından literatüre bakıldığında; az da olsa kişisel siyasal hedeflerle ilgili olabilecek bazı çalışmalar (Leimgruber, 2011; Waldfogel vd., 2024) olduğu görülmesine rağmen, daha önce siyasal rıza ile kişisel siyasal hedefler değişkeninin birlikte ele alındığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Oysa hayata yeni atılan gençlerin geleceğe yönelik kişisel siyasa hedeflerinin olup olmaması konusunun, onların siyasal bilgisi, ilgisi, siyasete ve siyasilere karşı bakış açıları ve özellikle siyasal rızasını etkileyen bir faktör olduğu açıktır. Bu bağlamda kişisel siyasal hedeflerin genç seçmenlerin siyasal rızasındaki etkisinin incelenmesi için aşağıdaki hipotezler önerilmektedir:

H_{1a}: Kişisel siyasal hedefler, genç seçmenlerin siyasal rızasının sorumluluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.

H_{1b}: Kişisel siyasal hedefler, genç seçmenlerin siyasal rızasının doğruluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.

H_{1c}: Kişisel siyasal hedefler, genç seçmenlerin siyasal rızasının yetkinlik unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.

H_{1d}: Kişisel siyasal hedefler, genç seçmenlerin siyasal rızasının özgür irade unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.

1.3. Dijital Okuryazarlık

İnternet, şüphesiz ki insan hayatını en çok etkileyen teknolojik gelişmelerden biri olmuştur. Çünkü internet, insanoğluna hayatını idame ettirmesi için gerekli olan hemen her şeyi dijital ortamlarda çok daha kolay şekillerde yapabilme imkanı sağlamaktadır (Castells, 2005; Dijk, 2020). Dolayısıyla günümüzde artık insan hayatına dair birçok şey manüelden çıkıp dijitalle dönmüştür. İnternet ve dijital teknolojinin etkin kullanma noktasında ise anahtar kavram dijital okuryazarlıktır. Başka bir ifadeyle çağımızda internet ve dijital teknolojilerin etkin kullanılması ve etkin kullanım noktasında ise “dijital okuryazarlık” olgusu bireyler için son derece önemli bir konu durumundadır (Akman, 2024).

Dijital okuryazarlık, bir kişinin modern, yani güncel dijital bilgi teknolojilerine erişmesi, dijital alanda gezinmesi ve burada yer alan bilgileri okuyup, yorumlayıp, katkıda bulunacak ekler yapabilmesi için gerekli olan tüm becerilere sahip olmasıdır. Diğer okuryazarlık türlerinde olduğu gibi dijital okuryazarlıkta da bireyin aldığı mesajı basitçe okuyup anlayabilmesi yeterli değildir. Bir kişinin dijital okuryazar olarak kabul edilebilmesi için, (1) bilgiye erişebilmede modern dijital teknolojileri en etkin şekilde nasıl kullanacağını iyi bilme, (2) modern dijital teknolojilerin çok fazla ve karmaşık şekilde sunduğu bilgilerin içinde nasıl manevra yapılacağını iyi bilme, (3) dijital medya ve mecralardaki mesajların her yönüyle nasıl okunup anlaşılacağını iyi bilme ve (4) dijital teknoloji ile dijital bilgi ekonomisine en iyi şekilde nasıl katkı verebileceğini iyi bilme (Baron, 2019, s. 1) becerilerine sahip olması gerekir. Yine dijital ortamlardaki grafiksel yönergeleri anlayıp okumak, bunları yeni işlevsel materyallerle destekleyip geliştirmek ve bilginin gerçekliğini, geçerliliğini ve niteliğini değerlendirip ölçebilmek, dijital okuryazarlık kapsamındadır. Bu beceriler, dijital okuryazarlığın karmaşık birtakım bilişsel, duygusal ve sosyal beceriler içerdiğini ve kullanıcıların dijital alanlardaki etkinliğini belirleyen faktörler olduğunu göstermektedir (Altun & Bangir Alpan, 2021; Eshet-Alkalai, 2004).

İnternet her konuda olduğu gibi siyasal iletişim konusunda da köklü değişimler meydana getirmiş ve günümüzde siyasal iletişimin büyük bir bölümünün dijitalleşmesine vesile olmuştur. www (World Wide Web) şeklinde Web 1.0 dönemi ile başlayan dijitalleşme kapsamında tüm partiler ve kurumlar kendi web sitelerini oluşturarak kendileri hakkındaki bilgileri (vizyon, misyon, haber, duyuru, etkinlik...vb.) bu siteler aracılığıyla takipçilerine 7-24 sunmuşlardır. Bu dönemde internet kullanıcıları kendilerine sunulan bilgileri sadece tüketen bir nesne konumundaydı. Ancak şüphesiz ki siyasal iletişim alanındaki en büyük etki ve en köklü değişim, Web 2.0 ve Web 3.0 dönemlerinde internet teknolojisinde yaşanan gelişmeler sayesinde ortaya çıkan sosyal medya araçları sayesinde olmuştur.

Sosyal medya araçları sağladığı interaktif iletişim ile kullanıcılara siyasal iletişimde sadece nesne değil, aynı zamanda bir özne olma fırsatı da vererek siyasal iletişimin yapısında radikal değişimlere yol açmıştır. Bu durumu gören siyasi parti ve kurumlar artık web siteleriyle yetinmeyip kendi sosyal medya hesaplarını da

oluşturarak aktif bir şekilde kullanmaya başlamışlardır. Zira gelişmiş endüstriyel demokratik toplumlarda yaşayan yurttaşlar bilgi edinmek, paylaşmak, arkadaşlarıyla, desteklediği parti taraftarlarıyla veya başka siyasal muadilleriyle ağ kurmak ve siyasal etkileşimde bulunmak için gittikçe artan şekilde çevrimiçi ortamları, özellikle de sosyal medyayı kullanmaktadır. Bu durum karşısında siyasi partiler ve kurumlar da bilgi sunarak bireylerin özgür iradelerini şekillendirmek, destekçilerini ikna etmek ve artırmak için dijital teknolojileri kullanmaktadır (Koc Michalska vd., 2016). Ayrıca “siyasal aktörler sosyal medyayı kullanarak hem mesajlarını halka ulaştırmakta hem de bu platformlardaki milyonlarca kullanıcıya ait kişisel veriyi karar alma süreçlerinde kullanmaktadır (Tosyalı, 2021, s. 93). Bu yönleriyle sosyal medya siyasal seçmenin rızasını almada önemli avantajlar sağlamaktadır.

Dijital teknolojiler ve sosyal medya, her ne kadar da siyasal iletişimde önemli avantajlar sağlıyor olsa da bilişsel propaganda ve dezenformasyon yollarını çoğaltması ve kolaylaştırması ise siyasal zor durumda bırakan bir olgu olmuştur. Çok çeşitli yollarla yapılabilen bilişimsel propaganda da kullanılan yöntem ve araçlardan biri de botlardır. Son yıllarda botların siyasal iletişimde artarak kullanılması (Keller & Klinger, 2019), dijital siyasal iletişimi iyice karmaşıklaştırmıştır. Ayrıca sosyal medya trafiğinin teknoloji şirketleri ve hükümetler tarafından yönetiliyor olması durumu, mahremiyet, etik ve denetim ihlali gibi endişelerin daha çok artmasına yol açmaktadır (Tosyalı, 2021). Dolayısıyla Van Dijk'in (2020) de dediği gibi sosyal medya ağlarının bir araya gelmesi modern toplumun tüm alt yapısını belirlemektedir. Bu durum tam da McLuhan'ın “araç mesajdır” ve Castells'in “teknoloji toplumdur” sözlerini doğrular niteliktedir.

Tüm bunlar dijital mecralarda yer alan siyasal mesajların içeriklerinin, amaçlarının, gerçek ve yan anlamlarının anlaşılmasını, duruma göre uygun paylaşımlar yapılmasını ve bu şekilde doğru katkılar sağlanmasını önemli kılmaktadır. Çünkü günümüzde iyi bir dijital okuryazar olmanın, bireylerin kendi siyasal kararlarını kendi rızasıyla alması ve siyasal kararların halkın menfaatleri doğrultusunda verilmesi noktalarında büyük avantajlar sağlayacağı herkesin malumudur. Literatürde dijital okuryazarlık, siyasal iletişim ve seçmen davranışları konularında birçok çalışma yapıldığı görülmektedir (Bachen vd., 2008; Geçer, 2021; Guess & Munger, 2023;

Handoko vd., 2023; Mancini, 1999; Polizzi, 2020; Siagian & Yuliarti, 2021). Ancak yapılan taramalar çerçevesinde bildiğimiz kadarıyla dijital okuryazarlık ile seçmenin siyasal rızası arasındaki ilişkiyi ele alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Oysa içinde bulunduğumuz teknoloji çağında dijital okuryazarlık, toplumu ve bireyi hemen her konuda etkileyen önemli bir olgu olduğu gibi seçmenin siyasal rızasını da etkileyebileceği açıktır. Bu bağlamda dijital okuryazarlığın genç seçmenlerin siyasal rızasına etkisinin incelenmesi için aşağıdaki hipotezler önerilmektedir:

H_{2a}: Dijital okuryazarlık, genç seçmenlerin siyasal rızasının sorumluluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.

H_{2b}: Dijital okuryazarlık, genç seçmenlerin siyasal rızasının doğruluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.

H_{2c}: Dijital okuryazarlık, genç seçmenlerin siyasal rızasının yetkinlik unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.

H_{2d}: Dijital okuryazarlık, genç seçmenlerin siyasal rızasının özgür irade unsurunu unsurunun anlamlı şekilde yordamaktadır.

1.4. Sosyal Medyada Siyasal Katılım

Sosyal bilimlerin pek çok kavramında olduğu gibi “siyasal katılım” kavramında da üzerinde herkes tarafından anlaşılmış, evrensel tek bir tanımını yapmak mümkün değildir (Peacock, 2009). Verba ve Nie'ye (1972, s. 2) göre siyasal katılım, “sıradan vatandaşların, doğrudan veya dolaylı olarak doğrudan hükümet personelinin seçimini ve/veya aldıkları eylemleri etkilemeyi amaçlayan faaliyetler” iken, Kaase ve Marsh'a (1979, s. 42) göre “vatandaşların siyasal sistemin çeşitli düzeylerindeki politik tercihleri etkilemeye yönelik doğrudan ya da dolaylı tüm gönüllü faaliyetleridir”. Başka bir çalışmada siyasal katılım, “siyasal temsilciler ve kamu görevlileri tarafından alınan kararları etkilemeyi hedefleyen vatandaşların eylemleri” (Parry vd., 1992, s. 16) şeklinde tanımlanırken, diğer bir çalışmada ise halkın hükümetin oluşumlarını ve bürokratların seçimini etkileyen faaliyetlere katılımı (Himmelboim vd., 2012) olarak tanımlanmaktadır. Yapılan tanımlara bakıldığında siyasal katılımın genel olarak, her bireyin ülkenin politikacılarının, bürokratlarının ve sosyo-politik kararlarının belirlenmesine etki edebilecek faaliyetlere gönüllü olarak katılımını ifade eden bir kavram olduğu anlaşılmaktadır.

Web 1.0 olarak bilinen internetin ilk neslinde kullanıcı katkısı için çok az alan vardı ve içerik daha çok salt okunurdu. Web 2.0'ı tanıtan Dale Dogherty Web 1.0'ın sınırlılıklarına dikkat çekti (Khanzode & Sarode, 2016). Web 2.0 döneminde ilk kez ortaya çıkan Facebook, YouTube ve Twitter gibi sosyal medya uygulamaları siyasal iletişimde de yeni imkanlar sağlamıştır (Vesnic Alujevic, 2012). Daha sonra internetin gelişen Web 3.0 ve Web 4.0 sürümleri insan zekâsı ile yapay zekayı birleştirerek bilginin dolaşımını hızlandırdı ve sosyal ağları destekleyerek kullanıcıların içeriği oluşturabilmesini önemli oranda kolaylaştırdı (Almeida, 2017; Tariq vd., 2022) ve zenginleştirdi. Gelenen noktada sosyal medya akışkan, etkileşime dayalı ve dinamik yapısıyla birlikte (McFarland & Ployhart, 2015) artık mesaj aktarmanın yegâne aracı ve proaktif bilginin önemli bir kaynağı konumundadır. Yine sosyal medya siyasal iletişimde alternatif bir medya aracı olarak aktivist eylemler için platformlar sağlamaktadır (Lee & Chan, 2015). Artık insanlar bu platformlarda bir araya gelerek siyasi konularda görüşüyor, tartışıyor ve ülke gündeminin belirlenmesinde etkin olabilmektedir.

Bireylerin online herhangi bir siyasal etkinlikte bulunabilmeleri, öncelikle bu mecralara ve ilgili platformlara katılmalarını gerektirir. Bu bağlamda sosyal medya online siyasal katılımı kolaylaştıran birçok özelliğe sahiptir (Holt vd., 2013). Zira sosyal medya içinde insanları siyasal katılıma teşvik etmede kullanılabilir çok sayıda resim metin ve video gibi görsel-ışitsel materyaller ve içerik dağıtımında kullanılabilen çok çeşitli fırsatlar sunan platformlar barındırmaktadır (Bastos vd., 2015; Casas & Williams, 2019; Theocharis vd., 2023). Ayrıca sosyal medya siyasi farklılıkların analizinde de bir siyasi iletişim platformu olarak kullanılabilir (Ahmad vd., 2019). Yine gönüllü grupların oluşmasında, seçim kampanyalarında ve protestolarda kilit araç konumunda olan sosyal medya, bağımsız ve genç grupların siyasal katılımının güçlendirilmesi ve toplumu kapsayıcı bir sivil davranışın oluşturulmasına yardımcı olabilmektedir (Jungherr vd., 2020). Peki, siyasal katılım konusunda bu kadar önemli ve etkili bir araç olan sosyal medyanın, katılımcılar üzerindeki siyasi etkisi veya etkileri nelerdir?

Literatüre baktığımızda özellikle son zamanlarda siyasal katılma ile sosyal medya arasındaki genel ilişki üzerine çok sayıda çalışma yapıldığı görülmektedir

(Alodat vd., 2023; Fountain, 2017; Getachew & Beshah, 2019; Intyaswati & Fairuzza, 2023; Swope, 2021; Varlık & Erendağ Sümer, 2022; Yılmaz & Yaşar, 2020; Zaky & Taha, 2022). Bunların dışında sosyal medyanın bireylerin siyasal yeterliliği ve yaşayan netizenlerin siyasi katılımı, gençlerin siyasal yetkinliği, siyasal katılımı ve oy verme niyeti üzerindeki etkileri ile ilgili daha detaylı çalışmalar da mevcuttur (Alarqan, 2020; Stanley, 2017; Tufail vd., 2015; Zaiter vd., 2023). İster genel olsun ister detaylı olsun literatürdeki çalışmalar incelendiğinde, büyük çoğunluğunun genel anlamda sosyal medyanın bireylerin siyasi davranışlarına olan etkisi ile ilgili olduğu (Intyaswati & Fairuzza, 2023; Zaky & Taha, 2022), azının sosyal medyanın siyasi kullanımın bireylerin siyasi davranışlarına etkisi ile ilgili olduğu (Swope, 2021) ve yine azının seçmenin oy verme davranışına etkisi ile ilgili olduğu (Tufail vd., 2015) görülürken, sosyal medyanın seçmenin siyasal rızasına etkisi ile ilgili daha önce yapılmış bir çalışma olmadığı görülmektedir. Halbuki hayatın her alanında olduğu gibi siyasal alanda da yoğun şekilde kullanılan sosyal medyada katılım olgusunun seçmenlerin oy verme karar süreçlerine ve siyasal rızasına etkisi veya etkileri olacağı açıktır. Bu bağlamda sosyal medyada katılımın genç seçmenlerin siyasal rızasındaki etkisinin incelenmesi için aşağıdaki hipotezler önerilmektedir:

- H_{3a}: Sosyal medyada siyasal katılım, genç seçmenlerin siyasal rızasının sorumluluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.
- H_{3b}: Sosyal medyada siyasal katılım, genç seçmenlerin siyasal rızasının doğruluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.
- H_{3c}: Sosyal medyada siyasal katılım, genç seçmenlerin siyasal rızasının yetkinlik unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.
- H_{3d}: Sosyal medyada siyasal katılım, genç seçmenlerin siyasal rızasının özgür irade unsurunu unsurunun anlamlı şekilde yordamaktadır.

2. Metodoloji

2.1. Araştırmanın Amacı, Önemi ve Özgünlüğü

Bu çalışmanın genel amacı genç seçmenlerin siyasal rızasını yordayan faktörleri ortaya koymaktır. Şüphesiz ki seçmenin siyasal rızasının oluşumunu şekillendiren çok sayıda sosyo-psikolojik-demografik faktör vardır ve bu faktörlerin

hepsini tek bir çalışmada ele almak mümkün değildir. Onun için bu çalışmanın özel amacı, çalışma kapsamında ele alınan kişisel siyasal hedefler, dijital okuryazarlık ve sosyal medyada siyasal katılım örüntülerinin genç seçmenlerin siyasal rızasını yordama durumlarını ortaya koymaktır.

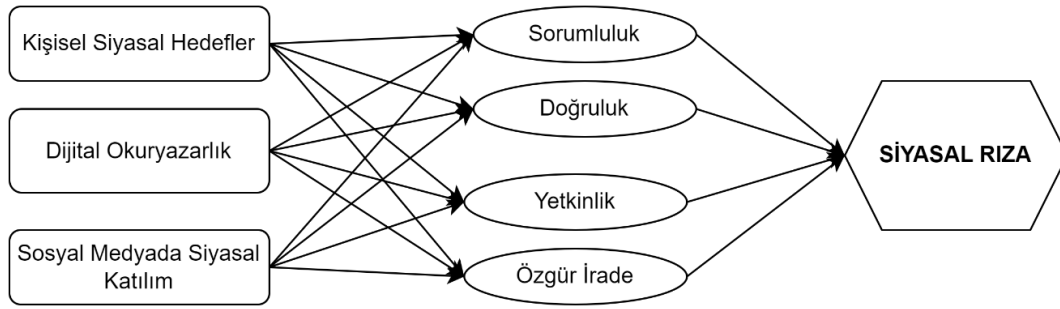
Günümüz çağdaş demokrat toplumlarında iktidarı belirleyen en önemli olgu seçimlerde kullanılan oy verme eylemidir. Demokratik seçimlerde seçmen, sandık başında oy kullanma işlemini herhangi bir zor gücüyle karşı karşıya kalmadan, sadece kendi rızası gerçekleştirmektedir. Bu durum günümüz demokratik toplumlarda bir ülkenin kaderinin belirlenmesi, iktidarının ele alınması ve elde tutulması noktalarında seçmenin siyasal rızasının anlaşılmasını oldukça önemli kılmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmanın, seçmenin siyasal rızasının anlaşılmasına katkı sağlayacak olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Yapılan literatür taramaları çerçevesinde bildiğimiz kadarıyla literatürde daha önce kişisel siyasal hedefler, dijital okuryazarlık ve sosyal medyada siyasal katılım örüntülerinin seçmenlerin siyasal rızasını yordamasıyla ilgili yapılmış akademik bir çalışma yoktur. Bu durum, bu çalışmayı özgün kılmaktadır.

2.2. Araştırma Modeli

Bu çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modellerinden biri olan ilişkisel tarama modeli, iki veya daha fazla değişkenin birlikte ele alındıklarında aralarında anlamlı bir değişimin olup olmadığını ve varsa eğer bu değişimin derecesinin belirlendiği bir araştırma modelidir (Karasar, 1991). Bu çalışmada genç seçmenlerin siyasal rızası ile kişisel siyasal hedefler, dijital okuryazarlık ve sosyal medyada siyasal katılım örüntüleri arasındaki ilişkiler, ilişkisel tarama modeliyle araştırılmıştır. Çalışmanın modeli Şekil 1'dedir.

Şekil 1

Araştırma Modeli

2.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu çalışmanın hedef evreni siyasi açıdan seçmen hüviyetine sahip olan tüm genç seçmenler, ulaşılabilir evreni ise Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinde (EBYÜ) okuyan öğrencilerdir. Çalışmanın örneklemini ulaşılabilir evrenden (EBYÜ) kolayda örneklem yöntemiyle seçilen ve gönüllük esasına göre çalışmanın ölçek formunu dolduran 736 katılımcıdır. Katılımcıların %63,7'si (469) kadın iken %36,3'ü (267) erkektir.

2.4. Araştırmada Kullanılan Ölçekler

Siyasal Rıza Ölçeği: Ceylan, İspir ve Özpolat (2019) tarafından geliştirilen ölçek, 4 faktörlü (sorumluluk, doğruluk, yetkinlik, özgür irade) yapıda ve toplam 22 sorudan oluşmaktadır. 5 likertli (Kesinlikle Katılmıyorum...Kesinlikle Katılıyorum) bir yapıya sahip olan ölçeğin *Cronbach Alfa* güvenilirlik katsayı değeri .82 olan ölçeğin uyum değerleri (ki-kare= $\chi^2=390.195$, $p=.000$, $df=202$, $\chi/df=1.932$, $RMSEA=.065$, $CFI=.89$, $GFI=.87$, $AGFI=.83$) bakıldığında şeklindedir. Sahip olduğu bu değerler ölçeğin güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada ölçeğin *Cronbach Alfa* güvenilirlik katsayı değeri .78 olarak hesaplanmıştır. Siyasal rıza, aslında içinde sosyo-psikolojik-demografik... çok fazla faktörü barındıran, çok boyutlu bir kavramdır. Buna karşın, bu ölçekte siyasal rıza dört faktörde ortaya çıkmıştır. Bundan dolayı bu çalışmada siyasal rızanın diğer faktörlerle ilişkisi, toplam puan ile incelenmesi yerine, dört faktör ile ayrı ayrı incelenmesinin daha uygun olacağı görülmüştür. Onun için ölçeğin alt boyutlarının *Cronbach Alfa* güvenilirlik katsayı değerleri ayrı ayrı hesaplanmış ve sonuç olarak; *sorumluluk* boyutu için .76, *doğruluk* boyutu için .70, *yetkinlik* boyutu için .76 ve *özgür irade* boyutu için ise .81 şeklinde, literatüre göre kabul edilebilir değerlerde çıktığı görülmüştür.

Kişisel Siyasal Hedefler Ölçeği: Akfırat ve Çok (2013) tarafından geliştirilen ölçek, tek faktörlü yapıda ve 5 sorudan oluşmaktadır. 5 likertli (Kesinlikle Katılmıyorum...Kesinlikle Katılıyorum) bir yapıya sahip olan ölçeğin *Cronbach Alfa* güvenilirlik katsayısı .85 ve uyum değerleri ise; (X^2/sd oranı: 1.63, GFI: .99, AGFI: .960, CFI: 1.00, RMR: .035 ve RMSEA: .050) şeklindedir. Sahip olduğu bu değerler, ölçeğin başka çalışmalarda da kullanmak için güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir. Mevcut çalışmada ise ölçeğin *Cronbach Alfa* güvenilirlik katsayısı değeri .88 olarak hesaplanmıştır.

Dijital Okuryazarlık Ölçeği: Ng (2012) tarafından geliştirilen ve Hamutoğlu ve arkadaşları (2017) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçek, 4 faktörlü (tutum, teknik, bilişsel, sosyal) yapıda ve toplam 17 sorudan oluşmaktadır. Ölçek toplam puan verdiği için çalışmada siyasal rızanın unsurlarıyla ilişkisi toplam puan üzerinden değerlendirilmiştir. 5 likertli (Kesinlikle Katılmıyorum...Kesinlikle Katılıyorum) bir yapıya sahip olan ölçeğin *Cronbach Alfa* güvenilirlik katsayı değeri .93 ve uyum değerleri ise; ($\chi^2=286.60$ sd=115, p=0.00, RMSEA=.074, GFI=.96, AGFI=.92, CFI=.97, NFI=.96, NNFI=.97 ve SRMR=.048) şeklindedir. Sahip olduğu bu değerler, ölçeğin başka çalışmalarda da kullanmak için güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir. Mevcut çalışmada ise ölçeğin *Cronbach Alfa* güvenilirlik katsayısı değeri .91 olarak hesaplanmıştır.

Sosyal Medyada Siyasal Katılım Ölçeği: Vitak ve arkadaşları (2011) tarafından geliştirilen “Facebook’ta Siyasal Katılım Aktiviteleri Ölçeği”nden büyük oranda yararlanarak Balcı ve Sarıtaş, (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçek, tek faktörlü yapıda ve 16 sorudan oluşmaktadır. 5 likertli (Hiç...Her Zaman) bir yapıya sahip olan ölçeğin *Cronbach’s Alpha* güvenilirlik katsayısı Vitak ve arkadaşları tarafından geliştirilen ilk çalışmada ,83 ve Balcı ve Sarıtaş tarafından yapılan Türkçeye uyarlama çalışmasında .96 olarak hesaplanmıştır. Sahip olduğu bu değerler ölçeğin başka çalışmalarda da kullanmak için güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada ise ölçeğin *Cronbach Alfa* güvenilirlik katsayısı değerinin Türkçeye uyarlama çalışmasında olduğu gibi .96 olarak hesaplandığı bulgulanmıştır. Bu bulgu ölçeğin mevcut çalışmada kullanmak için güvenilir olduğunu göstermektedir.

2.5. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada kullanılan veri toplama seti dört farklı ölçeğin içinde yer aldığı toplam 60 tane kapalı uçlu soru ve katılımcıların cinsiyet bilgilerini belirlemek amacıyla 1 tane demografik sorudan oluşan toplam 61 soruluk bir formdan oluşmaktadır. Veriler, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesinde okumakta olan ve seçmen hüviyetine sahip olan öğrencilerden hem Google form aracılığıyla dijital ortamlarda, hem de yüz yüze olmak üzere karma yöntemle toplanmıştır. İlişkisel tarama modeliyle yapılan bu çalışmanın verileri, SPSS 26 programında frekans, güvenilirlik, korelasyon ve regresyon analizlerine tabi tutulmuştur.

2.6. Etik Kurul İzni

Bu çalışmada kullanılan veri toplama aracının sahaya uygulanabilmesi için etik kurul izni; Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu'nun 22.04.2022 tarihli toplantısında, E-88012460-050.01.04-164832 sayılı, 04/07 protokol numaralı ve 07 kararı ile uygun görülmüştür.

3. Bulgular

3.1. Siyasal Rızanın Sorumluluk Boyutuyla İlgili Bulgular

Kişisel siyasal hedefler (KSH), dijital okuryazarlık (DOY) ve sosyal medyada siyasal katılım (SMSK) unsurlarının siyasal rızanın sorumluluk boyutunu yordamasıyla ilgili çoklu adımsal regresyon analizi yapılmış ve korelasyon tablosuna bakıldığında siyasal rızanın sorumluluk boyutunun KSH ($p=.069$) ve SMSK ($p=.378$) unsurları ile anlamlı korelasyona girmediği ($p>.05$) ve DOY ($p=.000$) unsuruyla anlamlı korelasyona girdiği ($p<.05$) görülmüştür. Bu durumda KSH ve SMSK unsurları çıkarılarak tekrar analiz yapılmış ve elde edilen bulgular Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Sorumluluk Boyutuyla İlgili Regresyon Analizi Bulguları

Coefficients ^a						
Model	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations	Collinearity Statistics

		B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	3,078	,125		24,718	,000					
	DOY	,350	,030	,396	11,674	,000	,396	,396	,396	1,000	1,000
a. Dependent Variable: Sorumluluk											
Model 1 (F=136,276, P=.000, R=.396, R ² =.155)											

Tablo 1 incelendiğinde DOY unsurunun siyasal rızanın sorumluluk boyutu üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etkisinin olduğu ($p<.05$, $\beta=.396$) görülmüştür. Bu etkiye bakıldığında DOY unsurunun sorumluluk varyansının %15.5'ini ($R^2=.155$) açıkladığı görülmüştür.

3.2. Siyasal Rızanın Doğruluk Boyutuyla İlgili Bulgular

Kişisel siyasal hedefler (KSH), dijital okuryazarlık (DOY) ve sosyal medyada siyasal katılım (SMSK) unsurlarının siyasal rızanın doğruluk boyutunu yordamasıyla ilgili çoklu adımsal regresyon yapılmış ve korelasyon tablosuna bakıldığında tüm unsurların doğruluk boyutuyla anlamlı korelasyona girdiği ($p<.05$) görülmüştür. Daha sonra çoklu adımsal regresyon analizi sonuçlarına bakılmış ve elde edilen bulgular Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2

Doğruluk Boyutuyla İlgili Regresyon Analizi Bulguları

Coefficients ^a											
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations			Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	2,842	,128		22,185	,000					
	DOY	,389	,031	,422	12,615	,000	,422	,422	,422	1,000	1,000
2	(Constant)	2,945	,129		22,867	,000					
	DOY	,403	,031	,437	13,142	,000	,422	,437	,434	,990	1,010
	KSH	-,081	,019	-,144	-4,337	,000	-,100	-,158	-,143	,990	1,010
3	(Constant)	2,995	,130		23,036	,000					
	DOY	,404	,031	,438	13,224	,000	,422	,439	,436	,989	1,011
	KSH	-,053	,022	-,095	-2,440	,015	-,100	-,090	-,080	,719	1,391

	SMSK	-,056	,023	-,094	-2,424	,016	-,114	-,089	-,080	,723	1,383
a. Dependent Variable: Doğruluk											
Model 1 (F=159,131, P=.000, R=.422, R ² =.177)											
Model 2 (F=90,903, P=.000, R=.446, R ² =.197)											
Model 3 (F=62,964, P=.000, R=.453, R ² =.202)											

Tablo 2 incelendiğinde DOY unsurunun siyasal rızanın doğruluk boyutu üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etkisinin olduğu ($p<.05$, $\beta=.422$) ve varyansın %17.7'sini ($R^2= .177$) açıkladığı; DOY ile KSH unsurları birlikte ele alındığında, siyasal rızanın doğruluk boyutu üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etkisinin olduğu ($p<.05$, $\beta=.446$) ve varyansın %19.7'sini ($R^2= .197$) açıkladığı ve DOY, KSH ve SMSK unsurları hep birlikte ele alındığında ise siyasal rızanın doğruluk boyutu üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etkisinin olduğu ($p<.05$, $\beta=.453$) ve varyansın %20.2'sini ($R^2=.202$) açıkladığı bulgulanmıştır.

3.3. Siyasal Rızanın Yetkinlik Boyutuyla İlgili Bulgular

Kişisel siyasal hedefler (KSH), dijital okuryazarlık (DOY) ve sosyal medyada siyasal katılım (SMSK) unsurlarının siyasal rızanın yetkinlik boyutunu yordamasıyla ilgili çoklu adımsal regresyon analizi yapılmış ve korelasyon tablosuna bakıldığında tüm unsurların siyasal rızanın yetkinlik boyutuyla anlamlı korelasyona girdiği ($p<.05$) görülmüştür. Daha sonra çoklu adımsal regresyon analizi sonuçlarına bakılmış ve elde edilen bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3

Yetkinlik Boyutuyla İlgili Regresyon Analizi Bulguları

Coefficients ^a											
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations			Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	1,626	,203		8,017	,000					
	DOY	,533	,049	,374	10,911	,000	,374	,374	,374	1,000	1,000
2	(Constant)	1,515	,208		7,285	,000					
	DOY	,525	,049	,368	10,762	,000	,374	,369	,367	,995	1,005
	SMSK	,073	,031	,079	2,315	,021	,104	,085	,079	,995	1,005
a. Dependent Variable: Yetkinlik											
Model 1 (F=119,052, P=.000, R=.374, R ² =.138)											

Model 2 (F=62,560, P=.000, R=.382, R²=.143)

Tablo 3 incelendiğinde DOY unsurunun siyasal rızanın yetkinlik boyutu üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etkisinin olduğu ($p<.05$, $\beta=.374$) ve varyansın %13.8'ini ($R^2=.138$) açıkladığı görülmüştür. DOY ile SMSK unsurları birlikte ele alındığında ise siyasal rızanın yetkinlik boyutu üzerinde anlamlı ve pozitif yönde bir etkisinin olduğu ($p<.05$, $\beta=.382$) ve varyansın %14.3'ünü ($R^2=.143$) açıkladığı bulgulanmıştır. Ancak KSH unsurunun siyasal rızanın yetkinlik boyutuyla anlamlı korelasyonu olmasına rağmen çoklu adımsal regresyon analizinde modele girdiğinde t değerinin anlamsız olduğu için istatistiki olarak modelden çıkarıldığı görülmüştür.

3.4. Siyasal Rızanın Özgür İrade Boyutuyla İlgili Bulgular

Kişisel siyasal hedefler (KSH), dijital okuryazarlık (DOY) ve sosyal medyada siyasal katılım (SMSK) unsurlarının siyasal rızanın özgür irade boyutunu yordamasıyla ilgili çoklu adımsal regresyon yapılmış ve korelasyon tablosuna bakıldığında DOY ($p=.307$) unsurunun özgür irade boyutuyla anlamlı korelasyona girmedığı ($p>.05$) ve KSH ile SMSK unsurlarının ise anlamlı korelasyona girdiği ($p<.05$) görülmüştür. Bu durumda DOY unsuru çıkarılarak tekrar çoklu adımsal regresyon analizi yapılmış ve elde edilen bulgular Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

Özgür İrade Boyutuyla İlgili Regresyon Analizi Bulguları

Coefficients ^a											
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations			Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	4,323	,079		54,936	,000					
	SMSK	-,152	,036	-,154	-4,215	,000	-,154	-,154	-,154	1,000	1,000
2	(Constant)	4,403	,086		51,366	,000					
	SMSK	-,100	,042	-,102	-2,380	,018	-,154	-,088	-,087	,723	1,383
	KSH	-,092	,040	-,099	-2,310	,021	-,152	-,085	-,084	,723	1,383
a. Dependent Variable: Özgür İrade											
Model 1 (F=17,770, P=.000, R=.154, R ² =.022)											
Model 2 (F=11,606, P=.000, R=.175, R ² =.028)											

Tablo 4 incelendiğinde SMSK unsurunun siyasal rızanın özgür irade boyutu üzerinde negatif yönde anlamlı bir etkisinin olduğu ($p<.05$, $\beta=-.154$) ve varyansın %2.2'sini ($R^2=.022$) açıkladığı ve SMSK ile KSH unsurları birlikte siyasal rızanın

özgür irade boyutu üzerinde negatif yönde anlamlı bir etkisinin olduğu ($p<.05$, $\beta=-.099$) ve varyansın %2.8'ini ($R^2=.028$) açıkladığı bulgulanmıştır.

4. Hipotezlerin Sınanması ve Sonuç

Tablo 5

Hipotezlerin Testleri

No	Hipotez	Sonuç	
		Kabul	Ret
H _{1a}	Kişisel siyasal hedefler, genç seçmenlerin siyasal rızasının sorumluluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.		X
H _{1b}	Kişisel siyasal hedefler, genç seçmenlerin siyasal rızasının doğruluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.	X	
H _{1c}	Kişisel siyasal hedefler, genç seçmenlerin siyasal rızasının yetkinlik unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.		X
H _{1d}	Kişisel siyasal hedefler, genç seçmenlerin siyasal rızasının özgür irade unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.	X	
H _{2a}	Dijital okuryazarlık, genç seçmenlerin siyasal rızasının sorumluluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.	X	
H _{2b}	Dijital okuryazarlık, genç seçmenlerin siyasal rızasının doğruluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.	X	
H _{2c}	Dijital okuryazarlık, genç seçmenlerin siyasal rızasının yetkinlik unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.	X	
H _{2d}	Dijital okuryazarlık, genç seçmenlerin siyasal rızasının özgür irade unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.		X
H _{3a}	Sosyal medyada siyasal katılım, genç seçmenlerin siyasal rızasının sorumluluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.		X
H _{3b}	Sosyal medyada siyasal katılım, genç seçmenlerin siyasal rızasının doğruluk unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.	X	
H _{3c}	Sosyal medyada siyasal katılım, genç seçmenlerin siyasal rızasının yetkinlik unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.	X	
H _{3d}	Sosyal medyada siyasal katılım, genç seçmenlerin siyasal rızasının özgür irade unsurunu anlamlı şekilde yordamaktadır.	X	

Hipotezlerin testleri sonuçlarına göre; çalışmada ele alınan “Kişisel Siyasal Hedefler” ve “Sosyal Medyada Siyasal Katılım” faktörlerinin siyasal rızanın “sorumluluk” boyutu dışındaki tüm boyutlarını anlamlı bir şekilde yordadıkları ve “Dijital Okuryazarlık” faktörünün ise siyasal rızanın “özgür irade” boyutu dışındaki tüm boyutlarını anlamlı bir şekilde yordadığı görülmüştür. Tüm hipotezlerin testleri incelendiğinde ise genel sonuç olarak; toplam 12 hipotezden 8’inin kabul edildiği ve 4’ünün ise reddedildiği görülmektedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Çağımızda en yaygın kullanılan yönetim şekli demokrasidir. Demokrasinin temelini ise seçimler aracılığıyla yönetime muvafakati sağlayan oy verme işlemi teşkil eder. Dolayısıyla demokrasilerde bir iktidarın meşruluğu, yönetilenlerin rıza ve muvafakati ile sağlanır ki bu da ancak seçimlerle temin edilir (Turan, 2022, s. 104). Bu durum çağımızda seçmenin siyasal rızasının anlaşılmasını önemli kılmıştır. Bu bağlamda ele alınan bu çalışmada, kişisel siyasal hedefler, dijital okuryazarlık ve sosyal medyada siyasal katılım örüntülerinin genç seçmenlerin siyasal rızasını yordama durumunu anlamaya yönelik bir saha çalışması yapılmış ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre **kişisel siyasal hedefler** unsurunun genç seçmenlerin siyasal rızasının **doğruluk ve özgür irade** boyutlarını anlamlı bir şekilde yordadığı görülürken, **sorumluluk ve yetkinlik** boyutlarını yordamadığı görülmüştür. Bu bulgu, gençlerin siyasal rızasında, kişisel siyasal hedeflerinin dengeli bir etki yaptığını (dört faktörden ikisini yordadığını) göstermektedir. Ayrıca bir kişinin kişisel hedeflerine göre davranış sergilemesi, genellikle egoist olduğunun göstergelerinden biri olarak değerlendirilebilir. Bu bağlamda, oy verme kararını kişisel siyasal hedeflerine göre belirleyen bir seçmen de aynı çerçevede değerlendirilebilir. Daha önce yapılan bir çalışmada (Ceylan & İspir, 2023, ss. 161-163), egotropik oy verme modelini yüksek düzeyde benimseyen seçmenlerin siyasal rızanın unsurlarına daha az önem verdikleri görülmüştür. Bu bulgudan hareketle, kişisel siyasal hedeflere göre oy veren bireylerin egoist olabileceğinden, egotropik oy verme modelini benimseyebileceklerinden, siyasal rızanın unsurlarına düşük düzeyde önem verebilecekleri söylenebilir. Ayrıca bu bulgu, genç seçmenlerin kişisel siyasal hedeflerine, yani menfaatlerine göre oy verme eğiliminin, sorumluluk ve yetkinlik gibi kolektif nitelikli rıza boyutlarıyla daha az ilişkili olduğunun göstergelerinden biri olarak değerlendirilebilir. Bu açıdan gençlerde dijital okuryazarlığın yalnızca bilgiye erişimle sınırlı kaldığı, eleştirel değerlendirme, içerik üretimi ve etkileşim gibi üst düzey becerilerin henüz yaygınlaşmadığını düşünülebilir (Cender & Kuş, 2024, ss. 126-127). Psikolojik açıdan değerlendirildiğinde ise genç seçmenlerin siyasal davranışlarının kendi özerklik ve tercihleri üzerinden şekillendiği, ancak gençlerin

apatik (kayıtsız, sorumsuz) olmaktan ziyade bilgiye dayalı, eleştirel ve mantıksal değerlendirmeleri önceliklendirdikleri söylenebilir (Grassi vd., 2024).

Özgür irade boyutunda gözlenen anlamlılık ise gençlerin oy verme kararlarını dışsal motivasyonlardan arınmış, yani herhangi bir kişi, ödül veya cezadan ziyade tamamen kendi ilgi, bilgi ve tercihleri gibi içsel motivasyonları ile verdiklerini göstermektedir (Ryan & Deci, 2018). Doğruluk boyutunun siyasal rızayı yordaması ise özellikle gençler için doğruluğun göreceli bir kavram olabilmesiyle açıklanabilir. Zira gençler kendi hedeflerine göre verdikleri kararları doğru kabul edebilir. Bununla birlikte, siyasal rızanın özgür irade unsuruyla ilgili çıkan sonuç burada bir istisna olarak değerlendirilebilir. Çünkü kişi kendi özgür iradesiyle kendi menfaatine göre karar vermeyi doğal olarak görebilir. Sonuçta bu bulgunun günümüzün karmaşık ve dijitalleşen toplumlarında eleştirel düşünmenin temel bir beceri olduğunu vurgulayan literatürle paralellik gösterdiği söylenebilir (Stephan, 2019, s. 358).

Araştırma sonuçlarına göre **dijital okuryazarlık** unsurunun genç seçmenlerin siyasal rızasının **sorumluluk, doğruluk ve yetkinlik** boyutlarını anlamlı bir şekilde yordadığı görülürken, **özgür irade** boyutunu ise yordamadığı görülmüştür. Dijital okuryazarlık, gençlerin yalnızca bilgiye erişimini değil, aynı zamanda bu bilgiyi yorumlama ve eleştirel değerlendirme süreçlerini de etkileyerek (Handoko vd., 2023, s. 24), bilişsel yeteneklerini ve eleştirel düşünme becerilerini güçlendirmektedir (Hobbs, 2017). Bu durumun, gençlerin siyasal rızasında, özellikle doğruluk, yetkinlik ve sorumluluk faktörlerinde öne çıkarak, bu faktörleri yordayan bir unsur olduğu söylenebilir. Zira dijital okuryazarlık düzeyinin yüksek olması, bilgiye ulaşma, değerlendirme ve analiz etme süreçlerinde gençlerin sorumluluk ve yetkinlik duygularını pekiştirerek, siyasal süreçlerde kendilerinin daha etkin ve yetkin hissetmelerini sağlayabilir. Bu da oy verme kararlarında gençlerin sorumluluk duygusu ve doğruluk ilkelerini ön planda tutmalarına yol açabilir (Türel vd., 2023).

Dijital okuryazarlık faktörünün gençlerin siyasal rızasında, özgür irade boyutunu anlamlı şekilde yordamaması bulgusu, Boyd'un (2008) etnografik gözlemleri, gençlerin sosyal ağ sitelerinde teknolojiyi yeniden amaçlandırarak kendi değerleri ve seçimleri doğrultusunda stratejiler geliştirdikleri savı ile tezatlık göstermektedir. Ancak gençlerin dijital okuryazarlık düzeylerinin yalnızca bireysel

beceriler ve tercihlerle ilgili olmadığı, aynı zamanda çoklu networkler, bilgi kaynakları ve farklı içeriklerden etkilenecek şekilde şekillendiği belirtilmiştir (Onursoy, 2018). Özellikle sosyal medyanın genç yetişkinler arasında siyasal görüşleri şekillendirmedeki rolü derin ve çok boyutludur. Güncel ampirik çalışmalar, sosyal medya ve dijital platformların gençlerin siyasal bilgi, tutum ve davranışları önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir (Akar & Sarıtaş, 2024; Alodat vd., 2023; Barati, 2023; McClain vd., 2024; Pepe, 2023; Salleh vd., 2024; Siegel-Stechler vd., 2025). Bu durum, genç seçmenlerin siyasal rızasında özgür iradenin önemine inançlarını düşürmüş olabilir. Sonuçta, dijital okuryazarlığın, genç seçmenlerin siyasal rızasını şekillendiren önemli bir faktör olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla dijital okuryazarlığın, gençlerin bilgiye erişim, eleştirel değerlendirme ve grup normlarıyla etkileşim süreçlerini destekleyerek, siyasal rızasını daha bilinçli bir şekilde ortaya koymalarına olanak tanıdığı söylenebilir.

Araştırma sonuçlarına göre **sosyal medyada siyasal katılım** unsurunun genç seçmenlerin siyasal rızasının **doğruluk, yetkinlik ve özgür irade** boyutlarını anlamlı bir şekilde yordadığı görülürken, **sorumluluk** boyutunu yordamadığı görülmüştür. Bu bulgu, öncelikle gençlerin dijital ortamlarda sergiledikleri siyasal katılım davranışlarının, siyasal rızası üzerinde önemli bir yer tuttuğunun göstergesi olarak değerlendirilebilir. Bunun temel sebebinin sosyal medyanın, bireylerin, özellikle gençlerin siyasal davranışlarını şekillendirmede merkezi bir rol oynamasından kaynaklandığı söylenebilir. Facebook, YouTube, Instagram ve X gibi platformlarda paylaşılan içerikler ve bu platformların sağladığı interaktif yapısı sayesinde bireyler artık siyasi aktörlerle çift yönlü iletişim kurabilmekte, parti liderleri, milletvekilleri ve adaylarla doğrudan etkileşimde bulunabilmektedir. Bu durum bireylerin siyasal bilgiye erişimini artırmakta, görüşlerini ifade etmesine olanak sağlamakta ve bu süreçte yeni siyasal davranışlar geliştirebilmekte veya mevcut görüşlerini yenileyebilmektedir (Dursunoğlu, 2017). Yine dijital ortamda gençler kendi görüşlerini daha görünür biçimde ifade edebilmekte ve böylece özerkliklerini güçlendirmektedir. Bu durum, Ryan & Deci (2001) tarafından geliştirilen öz-belirleme (self-determinitaion) kuramı çerçevesinde gençlerin özerklik ve bağımsızlık ihtiyacının sosyal medya aracılığıyla desteklendiğini göstermektedir.

Diğer taraftan, sosyal medyada siyasal katılım unsurunun, gençlerin siyasal rızasının sorumluluk boyutunu anlamlı bir şekilde yordamaması bulgusunun, bireylerin dijital ortamlarda karşılaştıkları siyasal içerikleri, mevcut inanç ve değer yargılarıyla uyumlu biçimde değerlendirme eğilimlerini açıklayan motivated reasoning³ (güdülenmiş akıl yürütme) kavramıyla ilgili olduğu düşünülebilir. Dolayısıyla gençlerin sosyal medyada siyasal katılım süreçlerinde doğruluk yerine inanç ve değer yargılarını öncelikle olabilecekleri ve bu durum, güdülenmiş akıl yürütme biçimi ve dijital medya okuryazarlığı eksikliğiyle birleştiğinde, siyasal katılımın sorumluluk boyutunu zayıflatabileceği ve toplumsal sorunlara dair eleştirel farkındalığı sınırlandırabileceği anlaşılmaktadır (Kahne & Bowyer, 2017). Ayrıca bu bulgu, bireylerin, özellikle gençlerin çevrimiçi katılımı çoğu zaman bireysel memnuniyet ve anlık haz (hedoni) odaklı gerçekleştiğini ve toplumsal sorumluluk perspektifinin geri planda kaldığıyla ilgili olabilir. Öz-belirleme kuramı çerçevesinde değerlendirildiğinde ise gençlerin dijital etkileşimlerinin içsel motivasyonlarla şekillendiği, ancak içsel motivasyonların her zaman sosyal sorumlulukla örtüşmeyebileceği sonucu çıkarılabilir (Ryan & Deci, 2001).

Sonuç olarak, bu çalışmada ele alınan kişisel siyasal hedefler, dijital okuryazarlık ve sosyal medyada siyasal katılım örüntülerinin genç seçmenlerin siyasal rızasını büyük oranda yordadığı (12 hipotezden 8 hipotezin kabul edildiği) görülmüştür. Bu sonuçtan hareketle, seçimleri kazanmayı hedefleyen parti ve adayların, oylarını almayı hedefledikleri seçmen kitlesinin bu faktörlerle ilgili durumlarını iyi analiz ederek, elde ettikleri bulguları siyasal kampanyalarında profesyonel şekilde kullanmaları önerilir. Ayrıca siyasal rıza çok boyutlu bir kavramdır ve tüm boyutlarının bir çalışmada ele alınması mümkün değildir. Literatüre bakıldığında, seçmenin siyasal rızasını yordayan unsurların ele alındığı pek çalışma olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda araştırmacılara gelecekte seçmenin siyasal rızasını etkileyen daha farklı faktörleri ele alan çalışmalar yapması önerilir.

³ Motivated reasoning, bireylerin bir karar veya yargıya varırken önceden sahip oldukları inanç, değer veya arzular doğrultusunda düşüncelerine verilen isimdir. Yani insanlar sadece objektif kanıtlara göre değil, kendi istek ve motivasyonlarına uygun şekilde bilgi seçer, yorumlar ve değerlendirir.

KAYNAKÇA

- Ahmad, T., Alvi, A., & Ittefaq, M. (2019). The use of social media on political participation among university students: An analysis of survey results from rural Pakistan. *Sage Open*, 9(3), 1-9. <https://doi.org/10.1177/2158244019864484>
- Akar, H., & Sarıtaş, H. (2024). Sosyal medyada siyasal bilgilenme ve siyasal katılma: 14 Mayıs 2023 Seçimleri üzerine bir saha araştırması. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 12(3), 1773-1811. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.1504927>
- Akfirat, O. N., & Çok, F. (2013). Gençlerin siyasal ve toplumsal katılımı ölçeğinin geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 46(2), 369-398. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001310
- Akman, A. (2024). Dijital okuryazarlık becerilerine ilişkin öğrenci algıları. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(3), 538-561. <https://doi.org/10.25287/ohuibf.1423190>
- Alarqan, A. (2020). Impact of social media and political participation on political efficacy of political science students of Al al-Bayt University. *International Journal of Innovation*, 14(8), 295-307. https://www.researchgate.net/publication/354403270_Impact_of_Social_Media_and_Political_Participation_on_Political_Efficacy_of_Political_Science_Students_of_Al_al-Bayt_University
- Almeida, F. L. (2017). Concept and dimensions of web 4.0. *International Journal of Computers and Technology*, 16(7), 7040-7046. <https://doi.org/10.24297/ijct.v16i7.6446>
- Almeida, J. (2012). Constitutionalism in Burke's reflections as critique of the enlightenment ideas of originative political consent and the social compact. *Catholic Social Science Review*, 17, 197-219. <https://doi.org/10.5840/cssr20121714>
- Alodat, A. M., Al-Qora'n, L. F., & Abu Hamoud, M. (2023). Social media platforms and political participation: A study of Jordanian youth engagement. *Social Sciences*, 12(7), 402. <https://doi.org/10.3390/socsci12070402>
- Althusser, L. (2019). *İdeoloji ve devletin ideolojik aygıtları* (4. Baskı), (A. Tümertekin, Çev.). İthaki Yayınları.
- Altun, N., & Bangir Alpan, G. (2021). Temel eğitim programlarında dijital okuryazarlık. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 280-294. <https://doi.org/10.51725/etad.971177>
- Anderson, P. (1988). *Antonio Gramsci: Hegemonya, doğu-batı sorunu ve strateji 1. baskı*, (T. Günersel, Çev.). Alan Yayıncılık.
- Aristoteles. (1984). *The Athenian constitution* (F. G. Kenyon, Trans.). Penguin Classics Press.
- Aristoteles. (2013). *Politics* (C. Lord, Trans.). University of Chicago Press.
- Bachen, C., Raphael, C., Lynn, K. M., McKee, K., & Philippi, J. (2008). Civic engagement, pedagogy, and information technology on web sites for youth. *Political Communication*, 25(3), 290-310. <https://doi.org/10.1080/10584600802197525>

- Balcı, Ş., & Sarıtaş, H. (2015). Facebook ve siyasal katılım: 2014 yerel seçimleri araştırması. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 37, 511-535. <https://doi.org/10.21563/sutad.187054>
- Balta, E., Demiralp, S., & Demiralp, S. (2023). Debating voter defection in Turkey. *Turkish Studies*, 24(5), 739-763. <https://doi.org/10.1080/14683849.2023.2200941>
- Barati, M. (2023). Casual social media use among the youth: Effects on online and offline political participation. *JeDEM - eJournal of eDemocracy and Open Government*, 15(1), 1-21. <https://doi.org/10.29379/jedem.v15i1.738>
- Baron, R. J. (2019). Digital literacy. İçinde R. Hobbs & P. Mihailidis (Ed.), *The international encyclopedia of media literacy in* (ss. 1-6). Wiley-Blackwell. https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/9781118978238.ieml0053?utm_medium=article&utm_source=researchgate.net
- Bastos, M. T., Mercea, D., & Charpentier, A. (2015). Tents, tweets, and events: The interplay between ongoing protests and social media. *Journal of Communication*, 65(2), 320-350. <https://doi.org/10.1111/jcom.12145>
- Bodin, J. (1955). *Six books of the commonwealth* (M. Tooley, Trans.). The Alden Press.
- Boyd, D. M. (2008). *Taken out of context: American teen sociality in networked publics* (Doctor of Philosophy). University of California.
- Casas, A., & Williams, N. W. (2019). Images that matter: Online protests and the mobilizing role of pictures. *Political Research Quarterly*, 72(2), 360-375. <https://doi.org/10.1177/1065912918786805>
- Castells, M. (2005). *Enformasyon çağı: Ekonomi, toplum ve kültür: C. 1. Ağ toplumunun yükselişi* (1. Baskı), (E. Kılıç, Çev.). Bilgi Üniversitesi.
- Cender, G., & Kuş, Z. (2024). Gençlerin dijital ortamlarda siyasal katılımları. *TÜBAD: Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 9(2), 126-146. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubad/issue/88880/1459468>
- Ceylan, F., & İspir, N. (2020). Oy verme modelleri bağlamında siyasal rızanın görünümü. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24(3), 1489-1511. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisobil/issue/57299/795996>
- Ceylan, F., & İspir, N. (2023). *Siyasal rıza bağlamında oy verme davranışları* (1. Baskı). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Ceylan, F., İspir, N., & Özpolat, A. R. (2019). Siyasal rıza ölçeği. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 605-629. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisobil/issue/47238/547705>
- Christiansen, P. (2017). *Orchestrating Public Opinion: How Music Persuades in Television Political Ads for US Presidential Campaigns, 1952-2016*. Amsterdam University Press. <https://doi.org/10.5117/9789462981881>
- Cicero, M. T. (1969). *Selected political speeches* (Reprint). Penguin Books.
- Cicero, M. T. (1971). *Selected works* (Reprint). Penguin Books.
- Cohen, M. J., Smith, A. E., Moseley, M. W., & Layton, M. L. (2023). Winners' consent? Citizen commitment to democracy when illiberal candidates win elections. *American Journal of Political Science*, 67(2), 261-276. <https://doi.org/10.1111/ajps.12690>
- Dijk, J. van. (2020). *The digital divide* (1. Baskı). Polity Press.

- Dursunoğlu, İ. (2017). Sosyal medya ve siyasal davranış ilişkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(Kayfor15 Özel Sayısı),1579-1585 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sduibfd/issue/53208/706749>
- Elitok, M. Y. (2023). *Seçmenlerin siyasi parti tercihleri bağlamında politik okuryazarlık ve siyasal rıza arasındaki ilişki üzerine bir alan araştırması: Ankara ili örneği* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Eshet-Alkalai, Y. (2004). Digital literacy: A conceptual framework for survival skills in the digital era. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia*, 13(1), 93-106. <https://www.learntechlib.org/p/4793/>
- Fernandes, J. (2013). Effects of negative political advertising and message repetition on candidate evaluation. *Mass Communication and Society*, 16(2), 268-291. <https://doi.org/10.1080/15205436.2012.672615>
- Fountain, M. (2017). *Social media and its effects in politics: The factors that influence social media use for political news and social media use influencing political participation*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. The Ohio State University.
- Geçer, E. (2021). Dijital siyaset ve diplomasi: Psikolojik bir yaklaşım. İçinde Y. Adıgüzel & M. Bostancı (Ed.), *Dijital iletişimi anlamak-2* (1. Baskı), (s. 10–23). Palet Yayınları.
- Getachew, A., & Beshah, T. (2019). The role of social media in citizen's political participation. İçinde Y. Dwivedi, E. Ayaburi, R. Boateng, & J. Effah (Ed.), *ICT Unbounded, Social Impact of Bright ICT Adoption* (ss. 487-496). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-20671-0_33
- Gramsci, A. (2011). *Prison notebooks: C. 1,2,3,4* (A. Callari & J. A. Buttigieg, Trans.). Columbia Univ. Press.
- Grassi, E. F. G., Portos, M., & Felicetti, A. (2024). Young people's attitudes towards democracy and political participation: Evidence from a cross-European study. *Government and Opposition*, 59(2), 582-604. <https://doi.org/10.1017/gov.2023.16>
- Guess, A. M., & Munger, K. (2023). Digital literacy and online political behavior. *Political Science Research and Methods*, 11(1), 110-128. <https://doi.org/10.1017/psrm.2022.17>
- Gül, H., Kiriş, H. M., Nergiz, N., & Gökdayı, İ. (2014). *Türkiye 'de yerel yönetimler ve yerel siyaset* (1. Baskı). Detay Yayınları.
- Haenschen, K., & Jennings, J. (2019). Mobilizing millennial voters with targeted internet advertisements: A field experiment. *Political Communication*, 36(3), 357-375. <https://doi.org/10.1080/10584609.2018.1548530>
- Hamutoğlu, N. B., Canan Güngören, Ö., Kaya Uyanık, G., & Gür Erdoğan, D. (2017). Dijital okuryazarlık ölçeği: Türkçe'ye uyarlama çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 18(1), 408-429. <https://doi.org/10.12984/eegefd.295306>
- Handoko, W., Israwan Setyoko, P., & Kurniasih, D. (2023). Youths' digital literacy skills: Critical thinking to participate in elections. *Journal of Local Government Issues*, 6(1), 19-34. <https://doi.org/10.22219/logos.v6i1.23229>
- Himmelboim, I., Lariscy, R. W., Tinkham, S. F., & Sweetser, K. D. (2012). Social media and online political communication: The role of interpersonal informational trust and openness. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 56(1), 92-115. <https://doi.org/10.1080/08838151.2011.648682>
- Hobbes, T. (2016). *Leviathan* (1. Baskı). Columbia University Press.

- Hobbs, R. (2017). *Create to learn: Introduction to digital literacy* (1. Baskı). Wiley Blackwell.
- Holt, K., Shehata, A., Strömbäck, J., & Ljungberg, E. (2013). Age and the effects of news media attention and social media use on political interest and participation: Do social media function as levellers? *European Journal of Communication*, 28(1), 19-34. <https://doi.org/10.1177/0267323112465369>
- Intyaswati, D., & Fairuzza, M. T. (2023). The influence of social media on online political participation among college students: Mediation of political talks. *Southern Communication Journal*, 88(3), 257-265. <https://doi.org/10.1080/1041794X.2023.2165703>
- Jenkins, J. J. (1970). Political consent. *The Philosophical Quarterly*, 20(78), 60-66. <https://doi.org/10.2307/2217914>
- Jungherr, A., Rivero, G., & Gayo-Avello, D. (2020). *Retooling politics: How digital media are shaping democracy*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781108297820>
- Kaase, M., & Marsh, A. (1979). Political action: Mass participation in five western democracies. İçinde S. H. Barnes (Ed.), *Political action: Mass participation in five western democracies* (1. Baskı), (ss. 27-56). Sage Publications.
- Kahne, J., & Bowyer, B. (2017). Educating for democracy in a partisan age: Confronting the challenges of motivated reasoning and misinformation. *American Educational Research Journal*, 54(1), 3-34. <https://doi.org/10.3102/0002831216679817>
- Karasar, N. (1991). *Bilimsel araştırma yöntemi* (1. Baskı). Sanem Matbaacılık.
- Keller, T. R., & Klinger, U. (2019). Social bots in election campaigns: Theoretical, empirical, and methodological implications. *Political Communication*, 36(1), 171-189. <https://doi.org/10.1080/10584609.2018.1526238>
- Khanzode, K. C. A., & Sarode, R. D. (2016). Evolution of the world wide web: From web 1.0 to 6.0. *International Journal of Digital Library Services*, 6(2), 1-11. <https://www.semanticscholar.org/paper/EVOLUTION-OF-THE-WORLD-WIDE-WEB-%3A-FROM-WEB-1-.0-TO-Khanzode/dbc503988136b47a254152d418d9e915fbc9d0ff>
- Kleinig, J. (2009). The nature of consent. İçinde F. Miller & A. Wertheimer (Ed.), *The ethics of consent* (1. Baskı), (ss. 3-24). Oxford University Press New York. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195335149.003.0001>
- Koc Michalska, K., Lilleker, D. G., & Vedel, T. (2016). Civic political engagement and social change in the new digital age. *New Media & Society*, 18(9), 1807-1816. <https://doi.org/10.1177/1461444815616218>
- Layman, D. M. (2016). Two concepts of consent in locke's political theory. *Etica & Politica / Ethics & Politics*, 18(2), 111-132. https://www.researchgate.net/publication/317748427_Two_concepts_of_consent_in_locke's_political_theory
- Lee, F. L. F., & Chan, J. M. (2015). Digital media use and participation leadership in social protests: The case of Tiananmen commemoration in Hong Kong. *Telematics and Informatics*, 32(4), 879-889. <https://doi.org/10.1016/j.tele.2015.04.013>

- Leimgruber, P. (2011). Values and votes: The indirect effect of personal values on voting behavior. *Swiss Political Science Review*, 17(2), 107-127. <https://doi.org/10.1111/j.1662-6370.2011.02009.x>
- Liotti, G., & Canale, R. R. (2018). Political consent in Eastern EU countries: A macroeconomic perspective. *Ekonomicky Casopis*, 66(8), 821-837. <http://hdl.handle.net/11159/3953>
- Locke, J. (1980). *The second treatise of government* (1. Baskı). Hackett Publishing.
- Machiavelli, N. (1985). *The Prince* (2. Baskı), (H. Mansfield, Trans.). University of Chicago Press.
- Mancini, P. (1999). New frontiers in political professionalism. *Political Communication*, 16(3), 231-245. <https://doi.org/10.1080/105846099198604>
- Mazzoleni, G. (1991). Emergence of the candidate and political marketing: Television and election campaigns in Italy in the 1980s. *Political Communication*, 8(3), 201-212. <https://doi.org/10.1080/10584609.1991.9962919>
- McClain, C., Anderson, M., & Gelles-Watnick, R. (2024). *How Americans navigate politics on TikTok, X, Facebook and Instagram* (ss. 1-87). Pew Research Center. <https://www.pewresearch.org/internet/2024/06/12/how-americans-navigate-politics-on-tiktok-x-facebook-and-instagram/>
- McFarland, L. A., & Ployhart, R. E. (2015). Social media: A contextual framework to guide research and practice. *Journal of Applied Psychology*, 100(6), 1653-1677. <https://doi.org/10.1037/a0039244>
- Montesquieu, C. (1989). *Montesquieu: The spirit of the laws* (17. Baskı), (M. C. Anne vd, Trans.). Cambridge University Press.
- Moore, A., & O'Doherty, K. (2014). Deliberative voting: Clarifying consent in a consensus process. *Journal of Political Philosophy*, 22(3), 302-319. <https://doi.org/10.1111/jopp.12028>
- Nadeau, R., Nevitte, N., Gidengil, E., & Blais, A. (2008). Election campaigns as information campaigns: Who learns what and does it matter? *Political Communication*, 25(3), 229-248. <https://doi.org/10.1080/10584600802197269>
- Ng, W. (2012). Can we teach digital natives digital literacy? *Computers & Education*, 59(3), 1065-1078. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2012.04.016>
- Onursoy, S. (2018). Üniversite gençliğinin dijital okuryazarlık düzeyleri: Anadolu Üniversitesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 6(2), 989-1013. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.422671>
- Özcan, A., & Günay, M. A. (2023). 2023 Cumhurbaşkanı Seçiminin yazılı basında sunumu. İçinde H. Güllüpunar (Ed.), *Siyasal kampanya yönetimi ve uygulamaları: 2023 cumhurbaşkanı seçim kampanyaları inceleme ve analizleri* (1. Baskı), (ss. 379-400). Nobel Akademi Yayınları.
- Parent, W., & Shrum, W. (1985). Critical electoral success and black voter registration: An elaboration of the voter consent model. *Social Science Quarterly*, 66(3), 695-703. <https://www.jstor.org/stable/42861957>
- Parry, G., Moyser, G., & Day, N. (1992). *Political participation and democracy in Britain*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511558726>

- Peacock, T. (2009). *Influencing alcohol and drug policy: Political participation and its predictors among addiction professionals* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. University of Texas at Austin.
- Pepe, M. M. (2023). *Sosyal medyanın gençlerin siyasi tutumuna etkisi* (1. Baskı). Duvar Yayınları.
- Plamenatz, J. P. (1968). *Consent, freedom and political obligation* (1. Baskı). Oxford Univ. Press.
- Plekhanov, G. V. (1883). *Socialism and the political struggle* (S. Ryan & O. Einde, Trans.). Progress Publishers.
- Plekhanov, G. V. (1885). *Our differences* (R. Dixon., Trans.). Progress Publishers.
- Polizzi, G. (2020). Information literacy in the digital age: Why critical digital literacy matters for democracy. İçinde S. Goldstein (Ed.), *Informed Societies* (ss. 1-24). Facet. <https://doi.org/10.29085/9781783303922.003>
- Ramelet, L. (2019). Political consent, promissory fidelity and rights transfers in Grotius. *Grotiana*, 40(1), 123-145. <https://doi.org/10.1163/18760759-04000005>
- Rich, T. S. (2015). Losers' consent or non-voter consent? Satisfaction with democracy in East Asia. *Asian Journal of Political Science*, 23(3), 243-259. <https://doi.org/10.1080/02185377.2015.1073163>
- Richardson, G. (1998). Political advertisements, political cognition and political communication. *Political Communication*, 15(1), 1-24. <https://doi.org/10.1080/10584609.1998.11672657>
- Rousseau, J. J. (1997). *The social contract and other later political writings*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781316584606>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2001). On happiness and human potentials: A review of research on hedonic and eudaimonic well-being. *Annual Review of Psychology*, 52(1), 141-166. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.52.1.141>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2018). *Self-determination theory: Basic psychological needs in motivation, development, and wellness*. <https://doi.org/10.1521/978.14625/28806>
- Salleh, A. S. S., Latif, A., Abdul Latif D. I., Zambri, W. A. A. M., Abu Bakar, M. N., Razak, M. A., & Kamal, S. (2024). Youth and media literacy: Understanding social media's influence on information consumption. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 14(6), 1199-1211.
- Sarıbay, A. (1998). *Siyaset, demokrasi ve kimlik* (1. Baskı). Asa Yayınları.
- Schumpeter, J. A. (2014). *Kapitalizm, sosyalizm ve demokrasi* (1. Baskı) (H. İlhan, Çev.). Alter Yayınları.
- Sesli, M., & Arslanel, M. N. (2022). Üniversite gençliğinin sosyo-kültürel özelliklerinin siyasal rızaları üzerine etkisi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(4), 1359-1382. <https://doi.org/10.32709/akusosbil.1023700>
- Siagian, M., & Yuliarti, M. S. (2021). Papua's internet ban 2020: Politics, information democracy, and digital literacy. *Jurnal Komunikasi: Malaysian Journal of Communication*, 37(3), 304-316. <https://doi.org/10.17576/JKMJC-2021-3703-18>
- Siegel-Stechler, K., Hilton, K., & Medina, A. (2025). *Youth rely on digital platforms, need media literacy to access political information*. Center for Information and

- Research on Civic Learning and Engagement (CIRCLE). <https://circle.tufts.edu/latest-research/youth-rely-digital-platforms-need-media-literacy-access-political-information>
- Stanley, K. E. (2017). *Social media use, political efficacy and political participation among youth during the 2016 campaign* [Unpublished Honors Thesis]. East Carolina University.
- Stephan, V. L. Carlos, G. S., Mathias, B., Federico, de L., Meritxell, F. B., Gwénaël, J., Joaquin, U., & Quentin, V. (2019). *Educational research and innovation fostering students' creativity and critical thinking what it means in school* (1. Baskı). OECD Publishing.
- Swope, T. A. (2021). *Political social media use and political participation in Japan* [Unpublished Doctoral Dissertation]. Naval Postgraduate School.
- Tanusondjaja, A., Michelin, A., Hartnett, N., & Stocchi, L. (2023). Reaching voters on social media: Planning political advertising on snapchat. *International Journal of Market Research*, 65(5), 566-580. <https://doi.org/10.1177/14707853231175085>
- Tariq, R., Zolkepli, I. A., & Ahmad, M. (2022). Political participation of young voters: Tracing direct and indirect effects of social media and political orientations. *Social Sciences*, 11(2), 81. <https://doi.org/10.3390/socsci11020081>
- Taşçıoğlu, R. (2009). Siyasetin teknikleşmesi bağlamında Türkiye'de siyasal reklamcılık. İçinde A. Özkan (Ed.), *Siyasetin İletişimi* (1. Baskı), (ss. 271-292). Tasam Yayınları. İstanbul
- Theocharis, Y., Boulianne, S., Koc-Michalska, K., & Bimber, B. (2023). Platform affordances and political participation: How social media reshape political engagement. *West European Politics*, 46(4), 788-811. <https://doi.org/10.1080/01402382.2022.2087410>
- Tilley, J., & Hobolt, S. B. (2024). Losers' consent and emotions in the aftermath of the Brexit referendum. *West European Politics*, 47(5), 1180-1198. <https://doi.org/10.1080/01402382.2023.2168945>
- Tosyalı, H. (2021, Nisan 12). *Dijital çağda siyasal iletişim: Algoritmalar ve botlar* [Sözlü Sunum]. Communication and Technology Congress, İstanbul, Türkiye.
- Tufail, S., Baneen, U., Akram, B., & Sajid, R. (2015). Impact of social media on political efficacy and vote intention: A case of educated youth. *JISR Management and Social Sciences & Economics*, 13(1), 15-28. https://www.researchgate.net/publication/312582662_Impact_of_Social_Media_on_Political_Efficacy_and_Vote_Intention_A_Case_of_Educated_Youth
- Turan, İ. (2022). Demokrasi, seçim ve seçim sistemleri. *Toplum, Ekonomi ve Yönetim Dergisi*, 3(2), 94-120 <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teyd/issue/73560/1176743>
- Türel, Y. K., Simsek, A., Şengül Vautier, C. G., Şimşek, E., & Kızıltepe, F. (2023). *21. Yüzyıl becerileri ve değerlere yönelik araştırma raporu* (ss. 1-40). Talim Teriye Kurulu.
- Urbinati, N. (2006). *Representative democracy: Principles and genealogy* (1. Baskı). University of Chicago Press.
- van Dijk, J. A. (2020). *The network society* (4. Baskı). SAGE Publications.
- Varacalli, T. (2018). Thomas Aquinas, the thomists and political consent. *History of Political Thought*, 39(3), 422-438. <https://www.jstor.org/stable/26530514>

- Varlık, F., & Erendağ Sümer, F. (2022). Sosyal medyanın siyasal katılım davranışına etkisi: X, Y ve Z kuşakları üzerine bir inceleme. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 10(2), 984-1018. <https://doi.org/10.19145/e-gifder.1133084>
- Verba, S., & Nie, N. H. (1972). *Participation in America: Political democracy and social equality* (1. Baskı). Harper & Row.
- Vercellone, A. L. (2020). Legitimidad política y voluntarismo: Dos argumentos en favor del consentimiento tácito y la democracia. *Cuestiones Políticas*, 37(64), 223-245. <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3764.16>
- Vesnic Alujevic, L. (2012). Political participation and web 2.0 in Europe: A case study of Facebook. *Public Relations Review*, 38(3), 466-470. <https://doi.org/10.1016/j.pubrev.2012.01.010>
- Vitak, J., Zube, P., Smock, A., Carr, C. T., Ellison, N., & Lampe, C. (2011). It's complicated: Facebook users political participation in the 2008 election. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14(3), 107-114. <https://doi.org/10.1089/cyber.2009.0226>
- Waldfogel, H. B., Dittmann, A. G., & Birnbaum, H. J. (2024). A sociocultural approach to voting: Construing voting as a duty to others predicts political interest and engagement. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 121(22), 1-10. <https://doi.org/10.1073/pnas.2215051121>
- Yılmaz, R. A., & Yaşar, İ. H. (2020). Sosyal medya kullanımının siyasal etkinlik, ilgi ve katılım üzerine etkisi. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25, 195-207. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/diclesosbed/issue/61631/920417>
- Zaiter, R., Sabbagh, N., & Koabaz, M. (2023). The impact of social media on political efficacy and real-life netizens political participation (Lebanon- case study). *International Journal of Professional Business Review*, 8(5), 1-28. <https://doi.org/10.26668/businessreview/2023.v8i5.2153>
- Zaky, S., & Taha, A. (2022). The use of social media and its reflection on the political participation of youth. *Egyptian Journal of Social Work*, 13(1), 141-160. <https://doi.org/10.21608/ejsw.2021.101160.1145>

Extended Abstract

Research Background & Aim

Although consent has always played a role in moral and social discourse, this role has expanded significantly since the Renaissance, particularly with the development of liberal democratic societies. Especially following the widespread adoption of neoliberalism, representative democracy where political authorities are held accountable to the public has become hegemonic worldwide. In contemporary democratic societies, obtaining the consent of the governed has thus become an almost indispensable prerequisite for holding political power.

A review of the literature indicates that studies on political consent can generally be classified into two main categories: theoretical studies and empirical studies. Empirical studies can, in turn, be divided into two subcategories. The first category comprises studies that examine political practices aimed at obtaining, constructing, or persuading the consent of the governed. Examples include analyses of election campaigns, political advertising, rallies, posters, billboards, political information dissemination, discourses, actions, political parties, candidates, policy implementations, image construction, and more recently social media content, as well as research based on content analysis, surveys, scales, and interviews. These studies primarily focus on observable and concrete content and address external factors influencing voters' political consent.

The second category consists of studies aimed at understanding what political consent is and examining the conditions under which the governed grant consent. Examples include theoretical, survey-based, interview-based, or experimental studies that investigate socio-psychological factors such as tradition, culture, beliefs, and perceptions that influence voters' decisions regarding voting behavior, party affiliation, political support, and participation in political activities. These studies primarily explore abstract content and focus on internal factors influencing voters' political consent. The present study falls within this second category, aiming to understand the internal factors that influence voters' political consent.

Based on the literature reviewed, to the best of our knowledge, no scale designed specifically to measure voters' political consent existed prior to the development of the *Political Consent Scale* in one of our previous studies. In another earlier study employing this scale, significant relationships were found between voters' voting decisions and political consent, with these relationships varying in direction according to different voting behavior models. The same study also demonstrated that voters' demographic characteristics constituted differentiating factors in political consent. In other studies utilizing the Political Consent Scale, significant relationships were identified between university students' socio-cultural characteristics and political consent, as well as between voters' demographic characteristics, party preferences, political literacy levels, and political consent.

At this point, a critical question emerges: whether there are additional factors influencing voters' political consent and, if so, what those factors are. Within this context, the purpose of this study is to reveal the predictive roles of personal political goals, digital literacy, and patterns of political participation on social media with regard to young voters' political consent. To the best of our knowledge, there is no prior academic study in the literature that examines the predictive relationships between these specific patterns and voters' political consent, which makes this study original.

Methodology

This study was conducted using a correlational survey design. The study sample consists of 736 participants selected through convenience sampling who voluntarily completed the scale forms. A total of four scales were employed: the Political Consent Scale, the Personal Political Goals Scale, the Digital Literacy Scale, and the Political Participation on Social Media Scale. The data for this study were collected using a mixed-methods approach, both digitally via Google Forms and in person. The data obtained were analyzed using SPSS 26 to perform frequency, reliability, correlation, and regression analyses.

Findings

As a result of the analyses conducted within the scope of this study, the following findings were obtained: (1) While personal political goals and political participation on social media did not significantly predict the responsibility dimension of political consent ($p > .05$), digital literacy was found to be a significant and positive predictor ($p < .05$). (2) All variables examined in the study significantly and positively predicted the accuracy dimension of political consent ($p < .05$). (3) Personal political goals did not significantly predict the competence dimension of political consent ($p > .05$), whereas digital literacy and political participation on social media did so positively and significantly ($p < .05$). (4) Digital literacy did not significantly predict the free will dimension of political consent ($p > .05$), while personal political goals and political participation on social media were significant and positive predictors ($p < .05$).

Conclusion & Discussion

Based on these findings, the following conclusions were drawn: (1) Personal political goals significantly predicted the accuracy and free will dimensions of young voters' political consent but did not predict the responsibility or competence dimensions. (2) Digital literacy significantly predicted the responsibility, accuracy, and competence dimensions of young voters' political consent, but not the free will dimension. (3) Political participation on social media significantly predicted the accuracy, competence, and free will dimensions of young voters' political consent, but did not predict the responsibility dimension.

In general, the results indicate that personal political goals, digital literacy, and political participation on social media largely predict young voters' political consent, with 8 out of 12 hypotheses being supported. Based on these findings, it is recommended that political parties and candidates aiming to win elections conduct thorough analyses of the target electorate's characteristics regarding these factors and strategically incorporate the results into their political campaigns in a professional manner. Moreover, political consent is a multidimensional concept, and it is not feasible to address all of its dimensions within a single study. The literature reveals a limited number of studies focusing on factors that predict voters' political consent. In this context, future research is encouraged to examine additional factors that influence political consent.

Bu çalışma tek yazarlı olarak yürütülmüştür.

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.